

“This sucks.”

Göra gott

Lena Andersson har skrivit om skidåkning i DN och inleder med en reflektion om postmodernism:

<http://www.dn.se/ledare/kolumner/lena-andersson-vm-i-postmodern-skidakning/>

Kärnan i postmodernismen är att inget har kärna. Allt är lösligt och godtyckligt sammansatt. Endast språket skapar de kategorier vi ser och gör oss uppmärksamma på dem, men de finns inte i naturen. Inget finns i den form vi uppfattar det, medvetandet är ett illusionsmakeri. Tingen grupperar sig inte på något särskilt sätt av naturen, ty inget är nödvändigt och inget är av naturen, allra minst människan. Allt kan fogas samman som man vill, och känns det konstigt är det bara en fråga om tillvänjning.

Hon exemplifierar med saltgurka och glass, något som de flesta människor inte tycker hör samman. Relationen – eller snarare icke-relationen – mellan saltgurka och glass är språklig, den är inte av naturen. Emellertid, eftersom naturen är strängt lagbunden är Lena Anderssons påstående egendomligt. Dessutom är det inte ens med denna formulering helt korrekt. Att människor inte tycker att skit och pannkaka hör samman är förmodligen inte enbart ett språkligt påhitt utan har sina skäl. (Lena Anderssons kategoriska formuleringar väcker protestlusten).

Det som får mig att återge citatet ovan är påståendet att postmodernism handlar om språk. Där har jag inga invändningar. För postmodernister är språket viktigare än verkligheten. Eller mer precist: Språket är den viktigaste verkligheten, vilket betyder att när man säger det goda så gör man det goda. Se följande båda uttryck:

1. På trottoaren går en neger
2. På trottoaren går en svart man

De båda satserna uttrycker samma sak. Den man som går på trottoaren påverkas inte av det uttryck man väljer. Inte heller skiljer sig satserna informationsmässigt åt. Möjligen kan man säga att ettan språkligt sett är att föredra. Dels är den mer koncis men framför allt är den mer informativ, eftersom de människor som kallas för svarta oftast inte är det. Svart är inte en särskilt vanlig hudfärg bland svarta människor.

Nu kan man givetvis säga att det är "auran" (konnotationerna) som avgör vilket uttryck som bör föredras. Neger är ett ord som anses höra hemma i en rasistisk kontext. Därför är det nedvärderande att kalla svarta människor för negrer. Den som säger svart istället för negrer, markerar därmed avstånd till den rasistiska kontexten. Mannen som går där på gatan påverkas dock inte. Inte heller förändras det sakliga innehållet. Det som sker, det sker i språket.

Tänk er nu en sportjournalist som använder ordet "negrer" i en radioutsändning. Det hände för några år sedan och åstadkom ett väldigt rabalder, eftersom rasism inte får förekomma i offentligheten. Det knepiga är att sportjournalisten, som var rätt gammal, kanske bara släpade efter i sin anpassning till postmodernt språkbruk. Det går inte att fastställa att han var rasist, eftersom han inte sa något förkänande om den man han benämnde negrer. Möjligen var han bara lite opostmodern när han använde en beteckning som inte längre var godtagbar.

Förflyttar vi oss från sporten till politiken, så är det där än viktigare att säga det goda och det rätta. Moderna politiker förefaller ha den omvända Wallenbergdevisen som ledstjärna: "Att synas utan att verka". Det viktiga är inte att göra gott utan att försäkra väljarna om sin godhet. Den som exempelvis säger "Islam är en fredens religion" säger något bra och visar sig på så sätt vara en god politiker. Den som däremot säger "islam förespråkar våld mot alla otrogna" säger något som kan uppfattas som kritik, kanske rentav islamofobi, vilket inte är tillåtet. Att det senare är ett sannare påstående än det förra, är irrelevant. Språket är viktigare än verkligheten: "säg inte som det är, säg som det borde vara".

Mikrobiologen Bernard Davis har myntat uttrycket "De moraliska felslutens tid" och syftar på denna förväxling mellan hur tillvaron bör vara, med hur den faktiskt är beskaffad. Ett exempel: "Eftersom alla människor är lika mycket värda, finns det inga genetiska skillnader mellan människor från helt olika platser i världen." Utgångspunkten är hur människor bör vara, det vill säga lika värda, och slutsatsen är logiskt oantastlig. Problemet är att utgångspunkten är felaktig. Människor är inte lika mycket värda. Således blir också slutsatsen felaktig. Antaganden som är fel leder inte till korrekta slutsatser.

Nu ska jag vara lika kategorisk som Lena Andersson och påstå att det enda sätt vi kan veta om något är gott på, är genom att se till konsekvenserna. Det är inte det som händer i språket utan det som händer i verkligheten som avgör om ett påstående, ett politiskt beslut eller en handling är god eller ond. Men det är inte alltid lätt att skilja mellan ont och gott. Ett exempel:

En man har drabbats av svår tandvärk. Han går till en tandläkare, som drar ut tanden. Med andra ord utsätter tandläkaren mannen för ännu en plåga. Det är ingen god handling, om inte konsekvenserna är goda, det vill säga tandvärken upphör. Det gör den, alltså var handlingen god. Tänk er sedan att tandläkaren har gjort ett dåligt jobb, så mannens käke blir efter en tid infekterad. Då förvandlas tandläkarens goda insats till en ond gärning, eller hur? Nå, den förtvivlade mannen med den infekterade käken uppsöker en annan tandläkare, en kvinna. Hon städar upp och lagar i munnen på honom, de blir kära i varandra, gifter sig och mannen är mycket lycklig. Var då den första tandläkarens misslyckade insats god eller ond? Jag har inget svar på den frågan, utan vill bara demonstrera att det visserligen är nödvändigt att se till konsekvenserna, men att det inte desto mindre kan vara vanskligt att avgöra vad som är gott och vad som är ont.

Ytterligare ett exempel: När apartheid skrotades, så var alla överens om att Sydafrika blev ett bättre samhälle. Regeringsmakten övertogs av ANC, som representerade en majoritet av befolkningen. Vit makt blev svart makt. I västvärlden ansåg man nog enhälligt att detta var bra. Sydafrika förvandlades därmed till ett anständigt land, från att tidigare ha varit ett land med en skamlig regim. Nu har det gått nästan ett kvartssekel sedan Nelson Mandela tillträdde. ANC sitter fortfarande vid makten. Om vi ser till hur folk har det, har det blivit bättre? Har levnadsstandarden höjts? Har arbetslösheten, våldet och korruptionen minskat? Jag ingen expert på Sydafrika, men såvitt jag förstår har Sydafrika blivit ett sämre land för sina medborgare. Absolut sämre för sina vita medborgare, men också för sina svarta. Den giftiga fråga som ingen tänker ställa – än mindre söka besvara – är om det var bra eller dåligt att ANC fick makten?

Därefter måste frågan ställas: bra för vem? Eller kanske: bra för vad? Här går klyftan mellan "bra för människor" och "bra för samhället". Det första perspektivet är starkare knutet till känslor och kvinnligt tänkande. Det andra är knutet till förnuftet och manligt tänkande. Man skulle också kunna säga att det första är spontant och det andra långsiktigt. Båda syftar till något gott men förnuftet tar en indirekt väg. Det viktiga är att skapa ett gott samhälle, eller mer precist: goda samhällliga institutioner. Det kan innebära att man gör något sämre, för att åstadkomma något bättre, ungefär som i exemplet med tandläkaren ovan. Han plågade sin patient i syfte att förhindra en värre och mer långsiktig plåga. De flesta förstår detta, men inte alla. Den som har tandläkarskräck slipper att plågas av en tandläkare, men konsekvensen blir på sikt en värre plåga.

Den som agerar med förnuftet som kompass, måste givetvis hålla känslorna under kontroll. Det handlar om ett "antingen eller". Det som omedelbart ter sig som en förbättring för ett litet antal människor, kan på sikt resultera i något som är en försämring för väldigt många människor. Det bör tilläggas att eftersom det är svårt att bygga goda samhällen, så kan också "förnuftssatsningen" misslyckas. Chansen finns dock, och Sverige är – eller har varit – ett utmärkt exempel. Däremot finns det inga exempel på att det går att bygga bra samhällen när det kvinnliga tänkandet tar maken och känslorna ges företräde.

Så här långt tror jag de flesta kan hålla med mig, i varje fall om jag skippar det där med manligt och kvinnligt och enbart tar upp förnuft kontra känslor. Nu ska jag säga något mer kontroversiellt. Det problematiska är att känslor slår förnuftet. Tänk er ett parförhållande där kvinnan är ivrig att göra gott. Hon är för fri invandring, hon vill hjälpa flyktingar, hon tycker att alla människor är lika mycket värda, hon kämpar mot patriarkatet, eftersom män förtrycker kvinnor. Den kvinnan är gift med en man som har förnuftet som ledstjärna. Han är mot massinvandringen, han tycker påståendet att alla människor är lika värda är prilligt och anser exempelvis att EU bör fattat samma beslut som Australien, nämligen att det ska vara omöjligt att ta sig in över havet till Europa.

När Australien fattade beslutet att ingen som tog sig dit på vinst förlust över havet, skulle släppas in i landet utlöste det en proteststorm, i synnerhet när de som avisades antingen fick segla hem igen eller fördes till rätt vidriga läger på Nauru och Papua Nya Guinea. Dessa hemska platser hade inte behövts om flyktingarna släppts in i landet. Här kommer den känslostyrda rekyl:

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/australien-protester-vaxer-mot-att-flyktingar-skickas-till-avlagsen-o/>

Tusentals australier har demonstrerat på olika håll i landet under parollen #LetThemStay (LåtDemStanna), och en rad kyrkor har sagt sig beredda att ge flyktingarna en fristad. Och nu skriver Victorias politiska ledare Daniel Andrews i brevet till premiärminister Turnbull att han välkomnar flyktingarna till sin delstat.

Australiens motstånd räddar liv. Europa skulle kunna följa Australiens exempel, vilket bland annat innebär mycket klara avvisningsregler och att Europa inte sätter in räddningsbåtar på Medelhavet. På så sätt kommer döden på Medelhavet att upphöra, men det innebär också att innan migranterna får klart för sig att det inte går att ta sig in i Europa den vägen, så kommer troligtvis fler att drunkna.

Det som Australien lyckats med, förutom att få bättre kontroll över invandringen, är att stoppa drunkningsdöden. Det är som bekant inte något som Europa med sin migrationspolitik klarat av. De som har förstått att det inte fungerar att ta sig in i Australien över havet i en liten båt, försöker inte ens. Är det ont, som kritikerna påstår i denna infekterade fråga? Eller är det gott, med tanke på att människor överlever, som annars skulle ha dött?

Tillbaka till exemplet. Kvinnan tycker mannen är hjärtlös. Man måste hjälpa människor på flykt. Han säger att det kommer att sänka Europa. Där tar debatten slut. Hon vill inte höra på det han har att säga, därför att han är elak och saknar empati. Hon säger inte rätt ut att han är ond men anser att han är moraliskt defekt och vill skiljas. Han försöker förklara sig, men det går inte. Hon vill inte höra på honom. Hon anser att hon vet vad han har att säga. Hans förnuft studsar mot hennes känslor. Det är det som det innebär när jag skriver att känslorna slår förnuftet. Det hjälper inte att hans förslag på sikt troligtvis räddar fler liv. När förnuft och

känslor ställs mot varandra på lika villkor, så vinner känslorna. Det är nämligen inte "på sikt" utan "nu!" som bestämmer, när känslorna sitter i högsätet.

Och nu kommer det kontroversiella: För att klara uppbyggnaden och vidmakthållandet av ett gott samhälle är det nödvändigt att hålla det kvinnliga tänkandet under kontroll. Det går bara om det manliga förnuftet har företräde, det vill säga om makthavarna har möjlighet att skjuta känslorna åt sidan. Det betyder givetvis inte att kvinnor inte kan inneha maktpositioner. Det lär vara så, att ungefär femton procent av kvinnorna tänker manligt och vice versa.

Jag ska avsluta med de så kallade "ensamkommande flyktingbarnen" (återigen **språk** som visar att det kvinnliga empatiska tänkandet har företräde). Som nog alla som läser denna blogg vet, kom det mer än 35.000 av den sorten hösten 2015. Det är också väl känt att det kostar oerhört mycket att hjälpa dessa "barn". Med det kvinnliga tänkandet så är det viktigast att ta emot dem, att "rädda" dem. Sedan får välfärdsindustrin och civilsamhället förenas i efterarbetet.

Mannen i exemplet ovan skulle ha satt stopp, med det tillägget att om Sverige ska hjälpa så ska insatserna göras på plats – "där borta", inte "här hemma". Nå, blir det bra med den svenska hjälpinsatsen? Så här rapporterade Aftonbladet häromdagen:

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/a/noAoa/granskning-sa-rekryteras-barn-av-yrkeskriminella>

Flyktingar, ensamkommande och barn, vissa endast i 14-årsåldern, rekryteras av gängen i Malmö. Först med gåvor sen med hot tvingas de göra "skitjobben" – skjuta motståndare eller transportera vapen och narkotika.

– En del söker sig självmant till kriminella – andra tvingas.

– De yngre är oerhört smickrade av att få hjälpa till. De ser upp till äldre killarna som de upplever som vuxna. Får de dessutom pengar för det så är det ännu mer lockande, säger J-B Cederholm, kriminalkommissarie grova brott.

– En äldre kriminell storebror är en förebild. Så tyvärr märker vi att det blir så i ganska många fall.

– Vi ser att några ur den syriska gruppen är på väg in i kriminaliteten. De headhuntas av gängen och hamnar längst ner i kedjan, berättar en poliskälla med god insyn.

– I Malmö finns grupper av unga afghaner som lärt känna varandra redan under tiden de var flyktingar i Iran. Redan där har de ägnat sig åt gatukriminalitet, något som de har fortsatt med även här i Malmö.

Kvinnan i exemplet ovan anser att alla människor har lika värde. Många av de unga muslimska män som väcker de svenska kvinnornas känslor är av en annan åsikt. Kvinnor har inte samma värde som män, otrogna har inte samma värde som muslimer.

Det finns ett muslimskt begrepp som de känslostyrda knappast vill ta till sig: **takfir**. Det betyder att rätttroga muslimer har rätt att utöva våld mot de otrogna. Det är känt bland unga muslimer, som ofta kombinerar kriminalitet med ytliga kunskaper om islam. De kan några hadither, de odlar sitt hat mot Sverige och svenskarna. Om de anser sig ha rätt att praktisera **takfir**, är det farligt? Ja, både på ett personligt och samhällsligt plan.

Jag vill avsluta med att sammanfatta det jag redan sagt ovan. Det blir tre total kategoriska påståenden av "lenaandersonsk" typ:

1. Det goda sitter inte i språket utan i konsekvenserna.
2. Det goda samhället kan bara byggas om förnuftet har företräde.
3. Det goda samhället är liktydigt med väl fungerande institutioner. Fungerar inte dessa, exempelvis på grund av överbelastning, blir konsekvensen ett dåligt samhälle. Gränsen går då inte mellan svenskar och invandrare utan mellan fattiga och rika. De rika klarar sig alltid, och fungerar det inte i Sverige så kan de ta sin otadliga moral och flytta någon annanstans. Alla vi andra får ta smällen.

Karl-Olov Arnstberg

<https://morklaggning.wordpress.com/2017/02/19/gora-gott/>

Alla texter är © på denna blogg. Det är tillåtet att sprida texterna under förutsättning att ni alltid länkar till källan här på bloggen.